

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 1.65, 1.117, 3.51, 3.52, 3.53, 3.61, 3.66, 3.67, 3.73, 3.77, 3.79, 3.85, 3.103, 3.140, 3.144, 3.188, 5.7, 6.492 IR 6.493 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 3.54-1, 3.76-1 STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINĖS BŪKLĖS AKTŲ REGISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. XII-2111 13 IR 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NOTARIATO ĮSTATYMO NR. I-2882 6, 28 IR 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINĮ PROCESĄ REGLAMENTUOJANČIŲ EUROPOS SAJUNGOS IR TARPTAUTINĖS TEISĖS AKTŲ ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMO NR. X-1809 8, 31-5 IR 31-9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO PROCESO KODEKSO 27, 35, 80, 82, 86, 115, 162-2, 284, 350, 515, 577, 582 IR 608 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 35, 38 IR 105 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ IR SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO (toliau – Projektai)
(TAP-22-97, 22-96, 22-95, 22-94, 22-93, 22-92, 22-91; TAIS- 21-32037(2), 21-32036(2), 21-32043(2), 21-32038(2), 21-32047(2), 21-32035(2), 21-32052(2))

Nr. NV-313

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

Bendro pobūdžio pastebėjimai:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybei Teisingumo ministerija yra pateikusi kitą įstatymų projektų paketą (Dėl Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.142, 3.143 ir 4.197 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – CK projektas), Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 24 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 4 ir 13 straipsnių pakeitimo bei 16 ir 17 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo (toliau – CBARĮ projektas), Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 482 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo Nr. I-2882 26 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo VIII-729 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo projektų), kuriuo siekiama atsisakyti notarinės formos ar privalomojo notarinio patvirtinimo ar liudijimo tose srityse, kuriose iš esmės sudaromas sandoris ar tvirtinamas dokumentas nereikalauja sudėtingo teisinio įvertinimo ir todėl nėra būtina notarinė priežiūra ir (ar) nešališka notaro konsultacija, o civilinių teisinių santykių teisėtumo užtikrinimas bei asmenų ir valstybės teisėtų interesų apsauga gali būti pasiekiami mažiau ribojančiomis priemonėmis. Tuo pačiu, atsisakoma perteklinių reikalavimų, teikiant civilinės metrikacijos įstaigų paslaugas, ir sudaromos prielaidos pagerinti šių paslaugų prieinamumą. Įvertinus tai, kad minėtu įstatymų projektų paketu, be kita ko, yra keičiami tie patys įstatymai bei jų reguliuojami santykiai, ir atsižvelgiant į Vyriausybės programoje keliamą tikslą mažinti teisėkūros apimtį, siūlytume apsvarstyti galimybę minėtą įstatymų projektų paketą apjungti su šioje išvadoje analizuojamu įstatymų projektų paketu. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad skirtingais projektų paketais yra pateikti skirtingi siūlymai dėl Civilinės būklės aktų registravimo

įstatymo 13 straipsnio pakeitimo. Atsižvelgiant į tai, kad šiuos siūlymus teikia ta pati institucija, siūlytina Teisingumo ministerijai apsispręsti dėl vieningo siūlomo naujo teisinio reguliavimo.

2. Pažymėtina, kad pagal Vyriausybės darbo reglamento 33 punktą, rengėjas, nesutinkantis su išvada teikiančių subjektų pateiktomis pastabomis ir pasiūlymais, organizuoja suinteresuotų institucijų pasitarimą, jeigu nesutarimų pašalinti nepavyksta kitais būdais. Tačiau teikime Vyriausybei nenurodyta, kad nesutarimus buvo bandyta pašalinti kitais būdais ar organizuotas minėtas pasitarimas. Atsižvelgdami į tai, manome, kad prieš svarstant Projektus Vyriausybėje turėtų būti tinkamai įgyvendinta minėta Vyriausybės darbo reglamento 33 punkto nuostata arba atitinkamai papildytas Projektų teikimas.

Dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 27, 35, 80, 82, 86, 115, 162-2, 284, 350, 515, 577, 582 ir 608 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto:

Keičiamo Civilinio proceso kodekso 608 straipsnio pakeitimais siūloma nustatyti, kad praleisto termino vykdomajam dokumentui pateikti vykdyti atnaujinimo klausimą spęstų ne teismas, o antstolis, tokiu būdu antstoliui sutelkiant visus pagrindinius įgaliojimus vykdymo procese. Kartu siūloma įtvirtinti nuostatą, kad antstolio patvarkymas dėl praleisto termino vykdomajam dokumentui pateikti vykdyti atnaujinimo gali būti skundžiamas Civilinio proceso kodekso 510 straipsnyje nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad skolininkas dėl įvairių priežasčių (pavyzdžiui, laikinai susiklosčiusi sunki ekonominė padėtis, negalėjimas pasinaudoti antrine valstybės garantuojama teisine pagalba, teisinių žinių trūkumas ir būtinybė kreiptis į advokatus ir kt.) gali neturėti galimybės apskusti minimo antstolio patvarkymo. Įvertinus tai ir atsižvelgiant į aplinkybę, kad naujai siūlomu teisiniu reguliavimu neturėtų būti sukurtos prielaidos antstolio galimam suinteresuotumui bet kurias termino praleidimo priežastis pripažinti svarbiomis ir iš esmės tenkinti visus ar daugumą prašymų atnaujinti terminą, tokiu būdu užsitikrinant papildomas pajamas, siūlytina papildyti aiškinamąjį raštą, nurodant, kokie papildomi saugikliai (be minėto patvarkymo apskundimo) leis užtikrinti, kad antstoliui priimant sprendimą dėl praleisto termino atnaujinimo bus užkirstas kelias pasireikšti jo galimam suinteresuotumui dėl vykdymo proceso atnaujinimo.

Dėl susijusio Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto:

Siūlytina papildyti Vyriausybės nutarimo projekto 3 punktą informacija, kuris (kurie) viceministras (viceministrai) galėtų atstovauti Vyriausybei svarstant įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime, negalint dalyvauti teisingumo viceministrei Jurgai Greičienei.

Dėl kitų kartu pateiktų įstatymų projektų pastabų ir pasiūlymų neturime.

Teisės grupės vyriausioji specialistė

Liucija Kriukovienė

Teisės grupės patarėja

Elena Ražanskienė